

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра публічного та приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 26 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВИХ ДОХОДІВ ТА
ВИДАТКІВ
Змістовий модуль: Правові засади місцевого оподаткування

для студентів

спеціальності	081 Право
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	081.00.01 Право

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2361/20
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 2020 р.

Київ – 2020

Розробник:

Буличева Наталія Анатоліївна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Буличева Наталія Анатоліївна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри публічного та приватного права (Лілія ОРЕЛ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 081.00.01 Право 2020 р.

Гарант освітньої програми (Наталія СЕРГІЄНКО)

Робочу програму перевірено 2020 р.

Заступник декана (Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВИХ ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ	
<i>Вид дисципліни</i>	вибіркова
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	5 / 150
<i>Курс</i>	4
<i>Семестр</i>	7
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	2
<i>Обсяг кредитів</i>	5
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	150
<i>Аудиторні</i>	70
<i>Модульний контроль</i>	10
<i>Семестровий контроль</i>	30
<i>Самостійна робота</i>	40
<i>Форма семестрового контролю</i>	Екзамен
Змістовий модуль: «Правові засади місцевого оподаткування»	
<i>Курс</i>	4
<i>Семестр</i>	7
<i>Обсяг кредитів</i>	3
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	90
<i>Аудиторні</i>	42
<i>Модульний контроль</i>	6
<i>Семестровий контроль</i>	15
<i>Самостійна робота</i>	27
<i>Форма семестрового контролю</i>	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – досягнення всебічного глибокого розуміння студентами природи і суті правовідносин у сфері місцевого оподаткування, підготовка до практичної діяльності, формування навичок тлумачення та застосування податкових норм.

Завдання:

- формування у студентів професійної самосвідомості, абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу щодо використання знань з правових основ місцевого оподаткування права у сфері юридичного супроводження діяльності суб'єктів господарювання;
- формування навичок збору і аналізу інформації з національних і міжнародних правових норм, що регулюють відносини місцевого оподаткування, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних;

- формування здатності виявляти проблеми правового регулювання місцевого оподаткування і пропонувати способи їх вирішення;
- формування здатності проведення досліджень у сфері правового регулювання місцевого оподаткування, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії;
- формування здатності приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб;
- формування уміння застосувати знання у сфері податкового права у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК) –

- ЗК-1.** Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК-2.** Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.
- ЗК-4.** Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.
- ЗК-5.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.
- ЗК-8.** Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.
- ЗК-9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК-10.** Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.
- ЗК-11.** Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.
- ЗК-12.** Здатність приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб, примирювати сторони з протилежними інтересами.
- ЗК-13.** Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) –

- ФК-3.** Знання стандартів правничої професії.
- ФК-10.** Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.
- ФК-11.** Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- ФК-12.** Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.
- ФК-13.** Здатність застосовувати юридичну аргументацію.
- ФК-14.** Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.
- ФК-15.** Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
- ФК-16.** Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- ФК-17.** Навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
- ФК-18.** Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Додаткові фахові компетентності спеціалізацій:

ДФК-1. Для спеціалізації «правове забезпечення комунального врядування» буде сформовано навички у сфері взаємодії територіальної громади із соціальними спільнотами більш високого рівня – субрегіонального, регіонального, загальнонаціонального та суміжними територіальними громадами, взаємодії органів та посадових осіб територіальної

громади з органами та посадовими особами державної або регіональної, з відповідними структурами суміжних територіальних громад, а також з міжнародними інститутами, взаємодії громади з органами і посадовими особами місцевого самоврядування.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти, вміти:

СГ-1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин

СГ-2. Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання

СГ-3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

СГ-5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю

ДН-1. Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами

ДН-3. Самостійно визначати та формулювати ті питання, з яких потрібна допомога і діяти відповідно до рекомендацій

К-1. Вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію

К-3. Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем

ПС-1. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності

ПС-2. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

ПС-3. Користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей

ПС-4. Працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи

ПР-1. Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи

ПР-2. Пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права

ПР-3. Демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права

ДПРН. Обґрунтування правової позиції в галузі. Готувати роз'яснення, пояснювальні записки та обґрунтування у галузі. Застосовувати спеціальну юридичну термінологію в галузі. Користуватися базами даних та інформаційними ресурсами в галузі. Застосовувати основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи з урахуванням між інституціональних підходів враховуючи специфіку галузі. Здійснювати правозастосування в галузі. Обґрунтовувати правові позиції щодо супроводження діяльності суб'єктів господарювання, у сфері комунального врядування, складати юридичні документи щодо супроводження діяльності суб'єктів господарювання, у сфері комунального врядування.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Усього	у тому числі			
л.		с.	пр.	лаб.	с.р.
Змістовий модуль 1. Правові засади місцевого оподаткування					
Тема 1. Система місцевих податків і зборів: поняття, структура та принципи побудови	14	4	2	4	4
Тема 2. Правове регулювання єдиного податку	10	2	2	2	4
Тема 3 Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	10	2	2	2	4
Тема 4 Плата за землю.	10	2	2	2	4
Тема 5 Транспортний податок, туристичний збір та збір за місця для паркування транспортних засобів	10	2	2	2	4
Тема 6 Світовий досвід місцевого оподаткування	15	2	2	4	7
Модульний контроль	6				
Семестровий контроль	15				
Разом		14	12	16	27
Усього годин	90	14	12	16	27

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Система місцевих податків і зборів: поняття, структура та принципи побудови

Сутність, організація та зміст податкової системи Організаційне забезпечення функціонування. податкової системи. Економічна сутність, структура та роль місцевого оподаткування. Система податкового законодавства. Принципи податкового законодавства. Податок, збір, плата, внесок як елементи податкової системи. Склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів. Місцеві податки в доходах місцевих бюджетів. Особливості встановлення місцевих податків. Повноваження місцевих рад щодо встановлення місцевих податків .

Рекомендовані джерела: основні [1 - 9], додаткові [14-17].

Тема 2. Правове регулювання єдиного податку

Єдиний податок. Характеристика єдиного податку і класифікація платників за групами. Склад і порядок визначення доходів платників єдиного податку першої – третьої груп. Порядок розрахунку податкових зобов'язань. Оподаткування єдиним податком платників четвертої групи. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставка податку. Податковий (звітний) період. Строк та порядок сплати податку. Строк та порядок складення і подання звітності про обчислення і сплату податку. Порядок обрання, переходу на спрощену систему оподаткування та відмови від неї. Порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку

Рекомендовані джерела: основні [3; 4; 5; 6; 8], додаткові [11; 14; 15].

Тема 3. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Майно, яке є об'єктом оподаткування. Основні елементи правового механізму податку на нерухоме майно: платник, ставка, пільги. Додаткові елементи правового механізму податку на нерухоме майно: порядок обчислення та сплати.

Рекомендовані джерела: основні [3; 4; 5; 6; 8], додаткові [11; 14; 15].

Тема 4. Плата за землю.

Нормативне регулювання земельних відносин в Україні. Основні елементи плати за землю. Повноваження місцевих органів влади в галузі оподаткування земельних ділянок. Основні елементи правового механізму земельного податку: платник, об'єкт, ставка. Додаткові елементи правового механізму земельного податку: порядок обчислення та сплати, податковий період, порядок зарахування до бюджетів. Орендна плата.

Рекомендовані джерела: основні [3; 4; 5; 6; 8], додаткові [11; 14; 15].

Тема 5. Транспортний податок, туристичний збір та збір за місця для паркування транспортних засобів

Транспортний податок: платник, об'єкт, база .ставка, порядок декларування та сплати.

Характеристика туристичного збору: платник, об'єкт, база .ставка, податковий період, порядок обчислення та сплати

Характеристика збору за місця для паркування транспортних засобів: платник, об'єкт, база .ставка, податковий період, порядок обчислення та сплати

Рекомендовані джерела: основні [3; 4; 5; 6; 8], додаткові [11; 14; 15].

Тема 6. Світовий досвід місцевого оподаткування

Підходи до організації місцевого оподаткування. Основні тенденції в сфері місцевого оподаткування. Місцеве оподаткування в окремих країнах. Особливості стягнення місцевих податків і зборів в федеративних зарубіжних країнах. Особливості стягнення місцевих податків і зборів в унітарних зарубіжних країнах.

Рекомендовані джерела: основні [1; 2; 4; 6], додаткові [14; 17].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для денної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кільк. одиниць	Макс. кількість
1	Відвідування лекцій	1	7	7
2	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3	Відвідування практичних занять	1	8	8
4	Робота на практичному занятті	10	8	80
5	Робота на семінарському занятті	10	6	60
6	Виконання модульної роботи	25	3	75
	Разом	-	-	236
	Максимальна кількість балів:		236	
	Розрахунок коефіцієнта:		0.423	
	Підсумковий бал		100	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Тема 1. Система місцевих податків і зборів: поняття, структура та принципи побудови

1. Сутність, цілі, завдання податкової політики.
2. Методи податкової політики.
3. Система місцевого оподаткування в Україні.
4. Основні засади податкового законодавства України.
5. Поняття, ознаки податку.
6. Функції податку.
7. Види податків.
8. Співвідношення податку, мита і зборів.
9. Характеристика елементів податку.
10. Місце місцевих податків у місцевих бюджетах.
11. Завдання та компетенція Державної податкової служби України.

Тема 2. Правове регулювання єдиного податку

1. Характеристика спрощеної системи оподаткування: історія виникнення та законодавчого регулювання.
2. Позитивні і негативні аспекти спрощеної системи оподаткування.
3. Зарубіжний досвід функціонування спрощеної системи оподаткування.
4. Характеристика основних елементів єдиного податку: платник, об'єкт, база оподаткування, ставка податку, податковий (звітний) період.
5. Адміністрування єдиного податку.
6. Відповідальність платника єдиного податку

Тема 3. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

1. Характеристика платника податку на нерухоме майно
2. Об'єкт оподаткування. Майно, яке є не об'єктом оподаткування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
3. База оподаткування та пільги по сплаті податку: загальні пільги для фізичних осіб, обмеження щодо застосування пільг.
4. Ставка податку, обмеження щодо максимальної ставки податку.
5. Податковий період.
6. Порядок обчислення податку для фізичних і юридичних осіб.
7. Строк сплати для фізичних і юридичних осіб.

Тема 4. Плата за землю.

1. Виникнення та розвиток оподаткування земельних ділянок в Україні .
2. Складові плати за землю.
3. Основні елементи правового механізму земельного податку: платник, об'єкт обкладання, база оподаткування земельним податком, ставки податку.
4. Додаткові елементи правового механізму земельного податку: порядок обчислення та сплати, податковий період, пільги для фізичних та юридичних осіб, порядок зарахування до бюджетів.
5. Договір оренди земельної ділянки як правові підстава нарахування орендної плати.
6. Платник, характеристика об'єкт, розмір орендної плати, річна сума платежу, податковий період.

Тема 5. Транспортний податок, туристичний збір та збір за місця для паркування транспортних засобів

1. Загальний порядок справляння транспортного податку: платник, об'єкт, база оподаткування, ставка, податковий період, порядок обчислення для фізичних та юридичних осіб, строк сплати фізичними і юридичними особами.
2. Загальна характеристика правового регулювання місцевих зборів в Україні.

3. Характеристика збору за місця для паркування транспортних засобів: платник, об'єкт, база, ставка, податковий період, строк подання податкової декларації зі збору за місця для паркування транспортних засобів на відповідній території.

4. Характеристика туристичного збору: платник, податкові агенти, об'єкт, база оподаткування, ставка, податковий період, порядок обчислення та сплати.

Тема 6. Світовий досвід місцевого оподаткування

1. Загальна характеристика побудови системи місцевого оподаткування в окремих країнах.

2. Місцеві податки США.

3. Місцеві податки Великої Британії.

4. Земельні та місцеві податки Німеччини.

5. Місцеві податки Франції.

6. Регіональні та місцеві податки Італії.

Завдання:

1. Підготувати презентацію на тему «Історія розвитку поглядів на роль та місце податків в економічній системі держави».
2. Підготувати наукову доповідь на тему «Основні положення Рекомендацій щодо підготовки проектів рішень органів місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та зборів».
3. Зробити порівняльний аналіз умов спрощеної системи оподаткування для 1, 2 та 3 груп платників.
4. Підготувати наукову доповідь на тему: «Особливості бази оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки».
5. Підготувати наукове есе на тему «Роль місцевих податків та зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів».
6. Підготувати презентацію на тему «Місцеве оподаткування в зарубіжних країнах».

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням різних завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни здійснюється у формі екзамену після вивчення змістових модулів «Правове регулювання місцевих бюджетів», «Правові засади місцевого оподаткування».

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Сутність та цілі податкової політики.
2. Завдання податкової політики
3. Методи податкової політики.
4. Система місцевого оподаткування в Україні.
5. Основні засади податкового законодавства України.
6. Поняття, ознаки податку.
7. Функції податку.
8. Види податків.
9. Співвідношення податку, мита і зборів.
10. Характеристика елементів податку.
11. Прямі податки.
12. Непрямі податки.
13. Загальнодержавні податки.
14. Місцеві податки і збори.
15. Платник податку.
16. Об'єкт оподаткування.
17. База оподаткування.
18. Ставка податку.
19. Абсолютна та відносна ставки податку.
20. Порядок обчислення податку.
21. Податковий період.
22. Строк та порядок сплати податку.

23. Строк та подання звітності про обчислення та сплату податку.
24. Податкові пільги та порядок їх застосування
25. Місце місцевих податків у місцевих бюджетах.
26. Завдання та компетенція Державної податкової служби України.
27. Характеристика спрощеної системи оподаткування: історія виникнення та законодавчого регулювання.
28. Позитивні і негативні аспекти спрощеної системи оподаткування.
29. Зарубіжний досвід функціонування спрощеної системи оподаткування.
30. Характеристика основних елементів єдиного податку.
31. Групи платників єдиного податку.
32. Об'єкт єдиного податку, база оподаткування єдиного податку.
33. Ставка єдиного податку.
34. Податковий (звітний) період єдиного податку.
35. Адміністрування єдиного податку.
36. Відповідальність платника єдиного податку
37. Характеристика платника податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
38. Об'єкт оподаткування. Майно, яке є не об'єктом оподаткування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
39. База оподаткування та пільги по сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: загальні пільги для фізичних осіб, обмеження щодо застосування пільг.
40. Ставка податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, обмеження щодо максимальної ставки податку.
41. Податковий період податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
42. Порядок обчислення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для фізичних і юридичних осіб.
43. Строк сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для фізичних і юридичних осіб.
44. Виникнення та розвиток оподаткування земельних ділянок в Україні .
45. Складові плати за землю.
46. Основні елементи правового механізму земельного податку.
47. Платник земельного податку.
48. Об'єкт обкладання, база оподаткування земельним податком.
49. Ставки земельного податку.
50. Додаткові елементи правового механізму земельного податку.
51. Порядок обчислення та сплати земельного податку.
52. Податковий період земельного податку.
53. Пільги для фізичних та юридичних осіб по сплаті земельного податку, порядок зарахування до бюджетів.
54. Договір оренди земельної ділянки як правові підстава нарахування орендної плати.
55. Платник, характеристика об'єкт, розмір орендної плати, річна сума платежу, податковий період.
56. Загальний порядок справляння транспортного податку.
57. Платник транспортного податку.
58. Об'єкт, база оподаткування транспортного податку.
59. Ставка транспортного податку.
60. Податковий період транспортного податку, порядок обчислення для фізичних та юридичних осіб, строк сплати фізичними і юридичними особами.
61. Загальна характеристика правового регулювання місцевих зборів в Україні.
62. Характеристика основних елементів збору за місця для паркування транспортних засобів: платник, об'єкт, база, ставка
63. Характеристика додаткових елементів збору за місця для паркування транспортних засобів: податковий період, строк подання податкової декларації зі збору за місця для паркування транспортних засобів на відповідній території.

64. Характеристика основних елементів туристичного збору: платник, податкові агенти, об'єкт, база оподаткування, ставка.
65. Характеристика додаткових елементів туристичного збору: податковий період, порядок обчислення та сплати.
66. Загальна характеристика побудови системи місцевого оподаткування в окремих країнах.
67. Місцеві податки США.
68. Місцеві податки Великої Британії.
69. Земельні та місцеві податки Німеччини.
70. Місцеві податки Франції.
71. Регіональні та місцеві податки Італії.
72. Права органів Державної податкової служби України.
73. Обов'язки органів Державної податкової служби України.
74. Загальна характеристика місцевих податків.
75. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо встановлення місцевих податків і зборів.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

для денної форми навчання

Разом: 90 год., із них: лекції – 14 год., семінарські заняття – 12 год., практичні заняття – 16 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 27 год., семестровий контроль – 15 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі (бали)	Змістовий модуль 1. (236 б)							
Лекції (бали)	<i>Л1 (1б)</i>	<i>Л2 (1б)</i>	<i>Л3 (1б)</i>	<i>Л4 (1б)</i>	<i>Л5 (1б)</i>	<i>Л6 (1б)</i>	<i>Л7 (1б)</i>	
Семінарські заняття (бали)	<i>С 1 (11 бал)</i>	<i>С 2 (11 бал)</i>	<i>С 3 (11 бал)</i>		<i>С 4 (11 бал)</i>	<i>С 5 (11 бал)</i>		<i>С 6 (11 бал)</i>
Практичні заняття (бали)	<i>Пр 1 (11 бал)</i>	<i>Пр 2 (11 бал)</i>	<i>Пр 3 (11 бал)</i>	<i>Пр 4 (11 бал)</i>	<i>Пр 5 (11 бал)</i>	<i>Пр 6 (11 бал)</i>	<i>Пр 7 (11 бал)</i>	<i>Пр 8 (11б)</i>
СР (бали)	<i>5 балів</i>							
Модульна КР			<i>МКР 1 (25 балів)</i>			<i>МКР 2 (25 балів)</i>		<i>МКР 3 (25 балів)</i>
Підсумковий контроль (вид, бали)	<i>Проміжний контроль</i> <i>100 балів</i>							

8. Рекомендовані джерела

Базові

1. Лазо О. Д., Лазо О. Я. Місцеве самоврядування. Вітчизняний та зарубіжний досвід. Навчальний посібник. Видання друге, доповнене і перероблене. - К: Дакор, 2004. - 560 с.
2. Адміністративна юстиція в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. А.Т. Комзюка. - К.: Прецедент, 2009. - 198 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. - 2 видання. - К.: Юридична думка, 2007. - 592 с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 2. Особлива частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. - 2 видання. - К.: Юридична думка, 2009. - 600 с.
5. Адміністративні послуги: Посібник / [В. Тимошук]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». - К.: ТОВ «Софія-А». - 2012. - 104 с.
6. Адміністративні послуги: стан і перспективи реформування. Збірник матеріалів / [Тимошук В.П., Добрянська Н.Л., Курінний О.В., Школьнік Є.О. та ін.] / Заг. ред. Тимошука В.П., Курінного О.В. - Київ, 2015. - 428 с.
7. Атаманчук Г. В. Теорія державного управління : [курс лекцій] / Г. В. Атаманчук. - 3-е изд., доп. - М.: ОМЕГА-Л, 2005. - 584 с.
8. Бандурка О.М., Тищенко М.М. Адміністративний процес: Підручник. - К.: Літера ЛТД, 2002.
9. Загальне адміністративне право : підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та ін.]; заг. ред. І.С. Гриценко - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 568 с.

Додаткові:

1. Технічне регулювання у сфері стандартизації «розумних громад» та «розумних міст»: європейський досвід [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/2338/>.
2. Боголіб Т. М. Розумне зростання в Україні: проблеми та перспективи розвитку // Т. М. Боголіб [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://elibrary.ru/item.asp?id=25357492>.
3. Бюджетний кодекс України: Кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/card/2456-17>.
4. Геннадій Зубко запропонував чотири варіанти зміни адміністративно-територіального устрою [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:x_YqKzOK_MkJ:ww.w.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3Fart_id%3D250321825%26cat_id%3D244276429+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua.
5. Гладій В. І. Реформування системи місцевого самоврядування: досвід Вишеградської групи / В. І. Гладій // Грані. – 2015. – № 12(1). – С. 57-63. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2015_12%281%29_12.
6. Гройсман В. Процеси централізації та децентралізації в сучасному державному управлінні / В. Гройсман // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – Вип. 2. – С. 26-37. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2015_2_5.
7. Децентралізація по-словацькому: інтерв'ю з В. Ніжнянським [Електронний ресурс] // Незалежний інформаційно-аналітичний ресурс «Диалог.UA». – 2005. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://dialogs.org.ua/issue_full.php?m_id=4735.
8. За матеріалами конференції «Децентралізація, управління землями та розвиток громад» від 14.12.2017 – Київ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua/press/news/nadto-dovgo-diskutyuyemoyak-viddati-zemelni-povnovazhennya-gromadam-treba-vzhe-priymatirishennya-v-yacheslav-negoda/>.
9. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> – Назва з екрану.
10. Котенко Я. Локальна ідентичність як умова розвитку об'єднаних територіальних громад (навчальний модуль) / Ярослав Котенко. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 44 с.
11. Круглий стіл на тему «SMART-COMMUNITY як стратегія розвитку територіальних громад» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://znau.edu.ua/tidings/top-news/kruglij-stil-na-temu-smart-communityyak-strategiya-rozvitku-teritorialnikh-gromad#!IMGA0007>. 99
12. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 8 грудня 2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/news/7823>.
13. На Тернопільщині селяни опалюють домівки малиною [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://business-companion.te.ua/news_all_loc.php?id=4744.
14. Новая европейская стратегия «Европа 2020» – [Электронный ресурс] – Режим доступу : <http://eulaw.ru/content/30>.
15. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года. Цель 9. Создание стойкой инфраструктуры, содействие всеохватывающей и устойчивой индустриализации и инновациям [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/wp-content/uploads/sites/5/2015/08/Overview_Sustainable_Development_Summit.pdf.
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей добровільного об'єднання територіальних громад, розташованих на територіях суміжних районів: Закон України № 1923-VIII від 14.03.2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/1923-19>.
17. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об'єктами державної та комунальної власності : Закон України від 02 червня 2016 р. № 1405-VIII / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 28, ст. 533.
18. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-19> – Назва з екрану.
19. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління земельними ресурсами в межах території об'єднаних територіальних громад: Проект Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/rozvytok-mistsevoho-samovryaduvannya/dobrovil-ne/proekt-zakonu-ukrayinipro-vnesennya-zmin-do-deyakih-zakonodavchih>

aktiv-ukrayini-shhodoupravlinnya-zemelnimi-resursami-v-mezhah-teritoriyi-obyednanih-teritorialnihgromad/.

20. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : постанова Кабінету Міністрів України № 214 від 08.04.2015 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF>.

21. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (редакція на 01.01.2017 р. підстава 1774-19) [Електронний 100 ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/page2> – Назва з екрану.

22. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020 : указ Президента України від 12.01 2015 р, № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

23. Регульський Є. Лекція «У реформи місцевого самоврядування буде багато ворогів» [Електронний ресурс] / Єжи Регульський. Режим доступу : http://society.lb.ua/life/2014/07/15/272846_lektsiya.html.

24. Рівіс М. На сьогодні для нас важливим є досвід Словаччини у проведенні реформ місцевого самоврядування, що наближає Україну до інтеграційних процесів [Електронний ресурс] / Михайло Рівіс // Офіційний сайт видання «Час Закарпаття». Режим доступу : <http://chas-z.com.ua/news/24191>.

25. Розумне зростання в об'єднаних територіальних громадах // Центр «Логос», Хмельниччина, Волочиська громада, Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.marichkanews.com/33258%D0%B5%D0%D1%81%BC%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B7%D1%80/>. ВА

26. Самі собі монополія. Як кооператив на Тернопільщині опалює домівки «малиною» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/02/1/619225/>.

27. Технічне регулювання у сфері стандартизації «розумних громад» та «розумних міст»: європейський досвід – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/2338/>.

28. Ткачук А. Про якірну точку та можливості сільського розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.csi.org.ua/pro-yakirnu-tochku-ta-mozhlyvosti-silskogo-rozvytku/> – Назва з екрану.

29. Ткачук А. Розумне зростання. Нова парадигма для ОТГ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.csi.org.ua/pro-konferentsiyu-vid-utvorennya-ob-yednanyh-terytorialnyh-gromad-rozumnogozrostannya-vrazhennya-iz-zaly/#sthash.w4zIUAvT.dpuf> – Назва з екрану.

30. Формування спроможних територіальних громад: практичний посібник (видання друге) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/posibnyk.tergrweb.pdf>.

31. Функції та повноваження місцевого самоврядування [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.cppk.cv.ua/i/2044348.doc.

32. Чого чекати від об'єднання громад? [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://despro.org.ua/upload/medialibrary/Gromada%20A5_PRINT_2.pdf

33. 367 ОТГ: оприлюднено Mapу процесу формування об'єднаних громад в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/3494> – Назва з екрану. 101 34.

Clean Energy For All Europeans // Communication from the Commission Brussels, 30.11.2016 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1481278671064&uri=CELEX:52016DC0860#footnote2>.

35. Constitution of the Slovak Republic [Electronic resource] // Съдна рада Slovenskej republiky. F Mode of access : http://www.sudnarada.gov.sk/data/files/527_constitution-of-the-slovak-republic.pdf.

36. Horizon 2020 – the Framework Programme, for Research and Research and innovation European Commission, URL [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://ec.europa.eu/research/csri/index_en.cfm.